

ปัจจัยในการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ ของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย
ที่อยู่ในช่วงการรักษาแบบประคับประคอง ด้วยการรักษาด้วยเครื่องไตเทียมผ่านทางอเส้นเลือด ณ
ศูนย์ไตเทียมสหคลินิก มูลนิธิจำลอง ศรีเมือง

Factors for Retirement Saving Plan for Chronic Kidney Diseases Patient, Chamlong Srimuang
Hemodialysis Center

นายธมรัตน์ ทองแดง

สาขาวิชาการจัดการการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

*ผู้รับผิดชอบบทความ

ThamaratThongdand

E-Mail : Thamarat13@gmail.com

Finance and Banking, Business Administration,

Ramkhamhaeng University, Thailand

*Corresponding Author

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงความแตกต่างของข้อมูลลักษณะประชากรเพศ, อายุ, อาชีพ, สถานภาพสมรส, รายได้ และแรงจูงใจในการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการรวบรวมทำการศึกษานี้คือ ประชากรของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ที่อยู่ในช่วงการรักษาแบบประคับประคอง ด้วยการรักษาด้วยเครื่องไตเทียมผ่านทางอเส้นเลือด ณ ศูนย์ไตเทียมสหคลินิก มูลนิธิจำลอง ศรีเมือง

ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน โดยสูตร Taro Yamane สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ทางสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การสถิติทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (T-Test) และทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อพิสูจน์ความแตกต่างของตัวแปรและจะทำการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05

ABSTRACT

This study aims to study the differences in demographic characteristics, gender, age, occupation, marital status, income, and savings incentives for retirement. The samples used in this study were the population of patients with end-stage chronic renal failure who were in the palliative care phase. With dialysis therapy through the blood vessels at Saha Clinic Kidney Center. The Study defines a sample size of 30 people by taro yamane formula. Inference statistical analysis using T-Test statistics and one-way ANOVA tests to prove variable differences and perform multiple comparisons with Scheffe methods, statistical significance of 0.05

บทนำ

ปัจจุบันประชากรไทยกำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และกำลังเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” ดังนั้นมนุษย์ทุกคนย่อมอยากมีชีวิตที่มีความสุข มีความมั่งคั่งทางการเงินในอนาคต และมีเงินใช้ในวัยเกษียณ ผู้ที่อยู่ในช่วงวัยทำงาน จึงควรมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องของการวางแผนการเงินที่ดี โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานประจำหรือ “มนุษย์เงินเดือน” ที่มีภาระค่าใช้จ่ายทั้งตนเองและครอบครัว รวมไปถึงต้องวางแผนทางการเงิน เพื่อการเกษียณที่หลายคนมักจะมองเห็นเป็นเรื่องไกลตัว แต่ในความเป็นจริงแล้ว มีความสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม จึงควรที่จะเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างมีเหตุและผล การออมเงินตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามความต้องการของแต่ละบุคคล

และการจัดสรรรายจ่ายอย่างเหมาะสม จึงจำเป็นอย่างมากในการวางแผนทางการเงิน ผู้ที่อยู่ในช่วงวัยทำงานเป็นวัยที่อาจมีรายได้ลดลงหรืออาจจะไม่มีรายได้ก็ได้ แต่ก็ยังคงมีค่าใช้จ่ายอยู่ หรือต้องดูแลสุขภาพ เมื่อมีความเปลี่ยนแปลงในสถานะทางเศรษฐกิจ การเงิน สังคม และสิ่งแวดล้อมอาจจะเกิดขึ้นได้ ยิ่งต้องมีการวางแผนทางการเงินอย่างมาก การวางแผนทางการเงินจึงเป็นแนวทางที่สำคัญที่จะทำให้สามารถดำเนินไปในแต่ละช่วงเวลาของชีวิตได้ ดังนั้นสามารถสร้างสมการทางการเงินได้ ดังนี้คือ รายได้ - เงินออม = ค่าใช้จ่าย

จากข้อมูลการออมและการลงทุนในประเทศ ปี 2558 – 2560 ของสำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แสดงให้เห็นว่าการออมเบื้องต้นในประเทศมีมูลค่า 5,231,089 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.1 ชะลอลงจากร้อยละ 13.8 ในปี 2559 ขณะที่การออมสุทธิมีมูลค่า 2,335,400 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.6 ซึ่งเท่ากับการขยายตัวในปีที่ผ่านมา ปัจจัยที่สำคัญมาจากการออมสุทธิของภาครัฐที่ขยายตัวในระดับสูง เนื่องจากรัฐบาลมีการขาดดุลจากการออมในระดับที่ต่ำลง โดยในปีนี้รัฐบาลขาดดุลการออม 75,538 ล้านบาท น้อยกว่าการขาดดุลการออม 148,684 ล้านบาท ในปี 2559 อย่างไรก็ตามการออมสุทธิของรัฐวิสาหกิจชะลอลงจากร้อยละ 18.9 ในปี 2559 ซึ่งเป็นการชะลอลงจากร้อยละ 24.3 ในปี 2559 ทั้งนี้เป็นการชะลอลงของการออมทั้งในส่วนนิติบุคคลเอกชนและครัวเรือน สำหรับค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินถาวรในปีนี้มีมูลค่า 2,622,751 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 ชะลอลงจากปี 2559 เล็กน้อย

ในปัจจุบันมีเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลายประเภทเกิดขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ที่มีความต้องการออมเงิน โดยการนำเงินออมของตนเองไปลงทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ ซึ่งนอกจากการออมในรูปแบบของเงินฝาก ที่ออมไว้กับสถาบันการเงินแล้ว อีกหนึ่งทางเลือกนั้น ก็คือการนำเงินออมมาลงทุนในกองทุนรวม ซึ่งเป็นที่นิยมกันอย่างมาก ในปัจจุบันตามหลักการลงทุนที่ว่า “High Risk, High Return” หรือการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงก็ย่อมคาดหวังผลตอบแทนสูง ลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ ก็ย่อมจะคาดหวังผลตอบแทนที่ต่ำด้วย แต่การที่จะนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนต่ำ ความผันผวน เช่น นำเงินฝากไว้กับสถาบันการเงินหรือลงทุนในพันธบัตรในสัดส่วนที่สูงมากๆ และจะให้เงินเพียงพอต่อการเกษียณอายุ โดยที่ไม่ต้องปรับเปลี่ยนการดำรงชีวิตมากนัก การที่เราต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากในการลงทุน ซึ่งยากที่จะเก็บเงินให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ ดังนั้นความเป็นจริงแล้วผู้ที่เริ่มการ

เกษียณอายุนั้นในช่วงแรกๆ อาจจะมีพ้อมีความสามารถที่จะรับความเสี่ยงในการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความผันผวนสูง หากมีข้อมูลไม่เพียงพอ นั้น จะทำให้บุคคลเหล่านั้นเลือกที่จะลงทุนแต่ในสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนที่ต่ำ ความผันผวนต่ำ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ ของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ที่อยู่ในช่วงการรักษาแบบประคับประคอง ด้วยการรักษาด้วยเครื่องไตเทียมผ่านทางเส้นเลือด ณ ศูนย์ไตเทียมสหคลินิก มูลนิธิจำลอง ศรีเมือง, ซอยรามคำแหง 39
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วย

สมมติฐานของการวิจัย

1. เพศที่แตกต่างกันส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วยแตกต่างกัน
2. อายุที่แตกต่างกันส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วยแตกต่างกัน
3. ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วยแตกต่างกัน
4. สถานภาพที่แตกต่างกันส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วยแตกต่างกัน
5. อาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วยแตกต่างกัน
6. รายได้ที่แตกต่างกันส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย
การวิจัยครั้งนี้เป็นการประเมินการวางแผนทางการเงินเพื่อเตรียมความพร้อมในวัยเกษียณอายุ ผู้ป่วยที่มีช่วงอายุระหว่าง 35 ถึง 60 ปีในช่วงปีพ.ศ. 2563 จำนวน 30 คน
2. ขอบเขตด้านประชากรวิจัย

ผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ที่อยู่ในช่วงการรักษาแบบประคับประคอง ด้วยการรักษาด้วยเครื่องไตเทียมผ่านทางเส้นเลือด

3. ขอบเขตด้านพื้นที่การวิจัย

ศูนย์ไตเทียมสหคลินิกมูลนิธิจำลอง ศรีเมือง, ซอยรามคำแหง 39, กรุงเทพฯ

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาการวิจัย

ปี 2563

ทบทวนวรรณกรรม

1.แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยส่วนบุคคล

แนวคิดด้านประชากรศาสตร์นี้เป็นแนวความคิดที่มีหลักการของความ เป็นเหตุ เป็นผลกล่าวคือ พฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์เกิดขึ้นตามแรงบังคับจากภายนอกมากระตุ้นเป็นความ เชื่อว่ามนุษย์จะดำเนินชีวิตตามแบบฉบับที่สังคมได้วางไว้วางเป็นแม่บทไว้ให้พฤติกรรมของคนที่มี อายุในวัยเดียวกันจะเป็นเช่นเดียวกันส่วนคนที่มีคุณสมบัติประชากรที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมที่ แตกต่างกันไปด้วยคุณสมบัติของประชากรศาสตร์ได้ผลักดันให้คนที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกันต้องมี กิจกรรมในทำนองเดียวกันและพฤติกรรมต่างๆก็จะคล้ายกันหรือเหมือนกัน โดยตัวแปรทางด้าน ประชากรศาสตร์ (สำนักบริการข้อมูลและสารสนเทศ, 2554)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2548:41) กล่าวว่า การแบ่งส่วนตลาดตามตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ วงจรชีวิตครอบครัวหรือสถานภาพ อาชีพ โอกาสทางเศรษฐกิจ การศึกษา ค่านิยมหรือคุณค่า ลักษณะงานประชากรศาสตร์เป็นลักษณะที่สำคัญ และสถิติที่วัดได้ของประชากร และช่วยในการกำหนดตลาดเป้าหมาย ในขณะที่ลักษณะด้านจิตวิทยาและสังคม วัฒนธรรมช่วย อธิบายถึงความคิดและความรู้สึกของกลุ่มเป้าหมายนั้น ข้อมูลด้านประชากรจะสามารถเข้าถึงและมี ประสิทธิภาพต่อการกำหนดตลาดเป้าหมายคนที่มีลักษณะประชากรศาสตร์ต่างกันจะมีลักษณะทาง จิตวิทยาต่างกัน โดยวิเคราะห์จากปัจจัย ดังนี้

1. เพศ (Sex) ความแตกต่างทางเพศ ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารต่างกัน คือ เพศหญิงมีแนวโน้ม มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชาย ไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้าง

ความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับและส่งข่าวสารนั้นด้วย นอกจากนี้เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน

2. อายุ (Age) เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม คนที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่อายุมาก ในขณะที่คนอายุมากมักจะมีความคิดที่อนุรักษ์นิยม ยึดถือการปฏิบัติ ระมัดระวัง มองโลกในแง่ร้ายกว่าคนที่อายุน้อย เนื่องมาจากผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน ลักษณะการใช้สื่อมวลชนก็ต่างกันคนที่อายุมากมักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารหนัก ๆ มากกว่าความบันเทิง

3. วงจรชีวิตครอบครัว (Family Life Cycle) หรือสถานภาพ เป็นขั้นตอนการดำรงชีวิตของบุคคล ซึ่งการดำรงชีวิตในแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่มียุทธศาสตร์ต่อความต้องการ ทัศนคติ และค่านิยมของบุคคล ทำให้เกิดความต้องการในสินค้าและพฤติกรรมการซื้อที่แตกต่างกัน โดยมีความสัมพันธ์กับสถานภาพทางการเงินและความสนใจของแต่ละบุคคล นักการตลาดจะเลือกกลุ่มเป้าหมายจากวงจรชีวิตครอบครัว ซึ่งวงจรชีวิตครอบครัวมี 9 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 เป็น โสด (Bachelor Stage) อยู่ในวัยหนุ่มสาว กลุ่มนี้จะมีภาระทางการเงินน้อย มักจะซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคส่วนตัว สนใจด้านการพักผ่อนหย่อนใจและสินค้าตามความนิยม เช่น เสื้อผ้า เครื่องสำอาง เป็นต้น

ขั้นที่ 2 สมรสใหม่ (Newly Married Couples) อยู่ในวัยหนุ่มสาวที่ยังไม่มีบุตร กลุ่มนี้จะมีอัตราการซื้อและช่วงระยะเวลาการซื้อสินค้าสูงที่สุด มักจะซื้อสินค้าถาวร เช่น รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และเฟอร์นิเจอร์ที่จำเป็น

ขั้นที่ 3 ครอบครัวที่มีบุตรขั้นที่ 1 (Full Nest I) บุตรคนเล็กอายุต่ำกว่า 6 ขวบ กลุ่มนี้มักจะซื้อสินค้าถาวรที่ใช้ในบ้านมากที่สุด เช่น เฟอร์นิเจอร์ เครื่องซักผ้า เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ครอบครัวที่มีบุตรขั้นที่ 2 (Full Nest II) บุตรคนเล็กอายุ 6 ขวบหรือมากกว่า 6 ขวบ กลุ่มนี้จะมีฐานะทางการเงินดีขึ้น ภรรยาอาจจะทำงานด้วยเพราะบุตรเข้าโรงเรียนแล้ว สินค้าที่ซื้อ เช่น อาหาร เสื้อผ้า แบบเรียน เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ครอบครัวที่มีบุตรขั้นที่ 3 (Full Nest III) บิดา มารดา อายุมากและมีบุตรโตแล้ว แต่บุตรยังไม่แต่งงาน กลุ่มนี้จะมีฐานะทางการเงินดีขึ้นสามารถซื้อสินค้าถาวรและเฟอร์นิเจอร์มาแทนของเก่า สินค้าที่บริโภคอาจจะเป็นบริการของทันตแพทย์ การพักผ่อน การท่องเที่ยว บ้านขนาดใหญ่กว่าเดิม

ขั้นที่ 6 ครอบครัวที่มีบุตรแยกครอบครัวขั้นที่ 1 (Empty Nest I) บิดา มารดา อายุมาก มีบุตรแยกครอบครัวและหัวหน้าครอบครัวยังทำงานอยู่ กลุ่มนี้จะมีรายได้ลดลง อาศัยอยู่ในบ้าน จะซื้อยารักษาโรค และสินค้าสำหรับผู้สูงอายุ

ขั้นที่ 7 ครอบครัวที่มีบุตรแยกครอบครัวขั้นที่ 2 (Empty Nest II) บิดา มารดา อายุมาก บุตรแยกครอบครัวและหัวหน้าครอบครัวเกษียณแล้ว กลุ่มนี้จะมีรายได้ลดลง อาศัยอยู่ในบ้าน จะซื้อยารักษาโรคและผลิตภัณฑ์สำหรับผู้สูงอายุ

ขั้นที่ 8 คนที่อยู่คนเดียวเนื่องจากฝ่ายหนึ่งเสียชีวิตหรือหย่าขาดจากกันและยังทำงานอยู่ กลุ่มนี้ยังคงมีรายได้อยู่ พอใจการท่องเที่ยวแต่ต้องการขายบ้าน

ขั้นที่ 9 คนที่อยู่คนเดียวเนื่องจากฝ่ายหนึ่งเสียชีวิตหรือหย่าขาดจากกันและออกจากงานแล้ว กลุ่มนี้จะมีรายได้น้อยและมีค่าใช้จ่ายที่เป็นส่วนใหญ่เป็นการรักษาพยาบาล ต้องการความเอาใจใส่ และการดูแลเป็นพิเศษ

4. การศึกษา (Education) เป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความคิด ค่านิยม ทักษะและพฤติกรรมแตกต่างกันคนที่มีการศึกษาสูงจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดีเพราะเป็นผู้มีความกว้างขวางและเข้าใจสารได้ดี แต่จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ ในขณะที่คนมีการศึกษาต่ำมักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ หากผู้มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างพอก็จะใช้สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ แต่หากมีเวลาจำกัดก็มักจะแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าประเภทอื่น

5. โอกาสทางเศรษฐกิจ (Economic Circumstances) หรือ รายได้ (Income) โอกาสทางเศรษฐกิจของบุคคลจะกระทบต่อสินค้าและบริการที่เขาตัดสินใจซื้อ โอกาสเหล่านี้ประกอบด้วย รายได้ การออมทรัพย์ อำนาจการซื้อและทัศนคติเกี่ยวกับการจ่ายเงิน นักการตลาดต้องสนใจใน

แนวโน้มของรายได้ส่วนบุคคล การออมและอัตราดอกเบี้ย ถ้าภาวะเศรษฐกิจตกต่ำคนมีรายได้ต่ำ กิจกรรมต้องปรับปรุงด้านผลิตภัณฑ์ การจัดจำหน่าย การตั้งราคาลดการผลิตและสินค้าคงคลังและวิธีการต่างๆ เพื่อป้องกันการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน

3.แนวคิดและทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ

ความรู้ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ โดยแบ่งออกเป็นความรู้ต่อสถานการณ์หนึ่ง ๆ และความรู้ต่อเรื่องราวทั่วไปในระดับกว้าง ความรู้ นับเป็นความสามารถในการใช้ข้อเท็จจริง ความคิด ความหยั่งรู้หยั่งเห็น ตลอดจนความสามารถ เชื่อมโยงความรู้เข้ากับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ (เกศินี จุฑาวิจิตร, 2542: 76)

ระดับความรู้ สามารถจำแนกระดับความรู้ ออกได้เป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับที่ระลึกได้ (recall) หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จดจำเรื่องวิธีปฏิบัติ กระบวนการและแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้ คือ ความสามารถในการดึงข้อมูลจาก ความจำออกมาได้

2. ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (comprehension) หมายความว่า บุคคลสามารถ ทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่าการจดจำเนื้อหาที่ได้รับ เช่น สามารถเขียนข้อความเหล่านั้นด้วย ถ้อยคำของตนเองได้ สามารถแสดงให้เห็นได้ด้วยภาพ ให้ความหมายที่ลึกซึ้ง แปลความและ เปรียบเทียบความคิดอื่น ๆ หรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้

3. ระดับการนำไปใช้ (application) เป็นความสามารถที่จะนำข้อเท็จจริงและ ความคิดที่เป็นนามธรรมไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

4. ระดับการวิเคราะห์ (analysis) สามารถใช้ความคิดในรูปของการนำความคิดมา แยกเป็นส่วน เป็นประเภท หรือนำข้อมูลมาประกอบกันเพื่อการปฏิบัติของตนเอง

5. ระดับการสังเคราะห์ (synthesis) คือ การนำข้อมูลและแนวความคิดมาประกอบ กันแล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม

6. ระดับการประเมินผล (evaluation) คือ ความสามารถในการใช้ข้อมูลเพื่อ ตั้งเกณฑ์การรวบรวมและวัดข้อมูลตามมาตรฐาน เพื่อให้ข้อตัดสินใจถึงระดับของประสิทธิผลของ กิจกรรมแต่ละอย่าง

หลักการเรียนรู้ นักสังคมศาสตร์หลายท่านได้แนะถึงหลักการของการเรียนรู้บาง ประการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการสื่อสาร คือ

1. บุคคลแต่ละคนจะมีความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกัน ดังนั้น ในการศึกษา เรื่องราวใด ๆ ก็ตาม จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย

2. การเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับการตอบสนองทางอารมณ์ โดยทั่วไปแล้วการสรรเสริญจะให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้มากกว่าการทำโทษ แต่บางครั้งการถูกทำโทษจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีเช่นเดียวกัน ถ้ามีการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์อย่างรุนแรง

3. การแสดงให้เห็นว่าควรทำอย่างไร ดีกว่าการบอกเฉย ๆ เพราะการแสดงถึงวิธีการให้ผู้รับได้เห็นว่าจะควรทำอย่างไร เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการให้การเรียนรู้ในเรื่องที่ซับซ้อน

4. ทักษะที่ผู้รับสารมีต่อผู้ส่งสารจะมีผลต่อทัศนคติที่มีต่อสารนั้นด้วย บางครั้งการบอกว่า “ใครเป็นผู้พูด” มีความสำคัญพอ ๆ กับการบอกว่า “พูดว่าอะไร” อย่งไรก็ตามใน ระยะยาว ตัวสารจะมีความสำคัญมากกว่า

5. ความจำมีความสัมพันธ์กับความใหม่ของเรื่องราว หรือเหตุการณ์เรามักจะจำ และมีการตอบสนองต่อข่าวสารที่เพิ่งได้รับใหม่ ๆ และการให้ข่าวสารซ้ำ ๆ กันจะก่อให้เกิดการจดจำและเก็บสารนั้นไว้

6. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการเรียนรู้ คนเราจะเรียนรู้ได้ดีขึ้น เมื่อได้มีการทดลองทำ

7. การนำเสนอด้วยวิธีที่แปลกใหม่ โดยใช้วิธีที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์สูงจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้มากกว่าการนำเสนอด้วยวิธีธรรมดา

การเรียนรู้ (Learning) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลอันเนื่องมาจากการเผชิญสถานการณ์ โดยเฉพาะสถานการณ์ซ้ำๆ โดยที่ไม่ได้เป็นสัญชาตญาณหรือเป็นส่วนของการพัฒนาโดยปกติ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอาจเป็นด้านความรู้ (Knowledge) ด้านทัศนคติ (Attitude) หรือด้านทักษะ (Skill)

Bloom (1956) กล่าวว่า การเรียนรู้มีผลให้พฤติกรรมเปลี่ยนไป และได้จำแนกประเภทพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ออกเป็น 3 ด้าน

1. การเรียนรู้ด้านความรู้ความเข้าใจ
2. การเรียนรู้ด้านเจตคติ หรือด้านอารมณ์ หรือด้านจิตใจ
3. การเรียนรู้ด้านกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัส

Bloom (1966) นำเสนอ “Taxonomy of Education Objectives” โดยแยกระดับของจุดประสงค์การเรียนรู้ไว้ 6 ระดับ คือ

1. ความรู้ (Knowledge)
2. ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension)
3. การประยุกต์ใช้ (Application)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)
6. การประเมินค่า (Evaluation)

4.แนวคิดและทฤษฎีการวางแผนการเงิน

ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจเบื้องต้น : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

1.1 นิยามการออม

การออมส่วนบุคคลในทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง รายได้ที่ยังไม่ได้จ่ายไปเพื่อการอุปโภคบริโภค หรือก็คือ ส่วนต่างระหว่างรายได้ (Current Income) กับรายจ่าย (Current Expense) ซึ่งเป็นการพิจารณาในเชิงพลวัต

แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการออม (Saving) ของแต่ละบุคคล และแต่ละกลุ่มจะมีความแตกต่างกันออกไป จึงทำให้คำจำกัดความของการออมมีมากมาย ซึ่งการออมส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบการนำเงินไปฝากสถาบันการเงิน หรือบริษัทเงินทุน โดยได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยรับ จุดประสงค์ของแต่ละคนก็อาจจะไม่เหมือนกัน เช่น ออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ออมเพื่อหลักทรัพย์ เป็นต้น เพื่อให้เข้าใจแนวคิดดังกล่าวมากขึ้น จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะทำการศึกษาแนวความคิดของแต่ละบุคคลเหล่านั้น

การออมนั้นจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีรายได้มากกว่าการจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน การที่ต้องการเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นนั้น อาจทำงานให้มากขึ้น หรือสร้างรายได้พิเศษ ที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เป็นต้น การออมแต่ละบุคคลต้องมีเป้าหมายที่กำหนดไว้ในอนาคต เช่น กำหนดเป้าหมายอยากได้บ้าน รถ เป็นของตัวเอง การออมเงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดเป้าหมายที่วางไว้ให้เกิดขึ้นจริง และการลดรายจ่ายลงนั้น การมีการวางแผนการบริหารเงินในแต่ละเดือน เท่าที่จะจำเป็น (สำนักเศรษฐกิจการคลัง, 2547 อ้างใน นคร ศิริอนันต์เจริญ, 2557)

รัชนี ษณามิ (2555) ได้ให้ความหมายว่า การออมถือเป็นรายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนที่เหลืออยู่ ส่วนรายได้ที่เหลืออยู่ซึ่งไม่ได้ถูกใช้สอยไปนี้เรียกว่าเงินออม

จุฑาธิบดิ์ ฤกษ์สันทัก (2555) ได้ให้ความหมายว่า การออมเป็นการนำรายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนซึ่งเหลืออยู่ ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่นั้นไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปนี้เรียกว่าเงินออมที่กันเอาไว้เพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ต่างๆ ของแต่ละบุคคล

ดังนั้นการออมจึงสรุปได้ว่า การออม หมายถึง การที่บุคคลที่มีรายได้เมื่อหักรายจ่ายนั้น ในส่วนที่เหลือนั้นไม่ได้ถูกนำมาใช้สอย จึงเรียกว่าเงินออม เป็นการสะสมเงินที่ละเล็กทีละน้อย เพื่อไว้ใช้จ่ายในวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันในอนาคต

การออมกับกระแสรายได้และรายจ่าย

ระดับรายได้เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความสามารถในการออมทรัพย์ ตามทฤษฎีการใช้จ่ายอุปโภคบริโภค (การออมทรัพย์) ของ Keynes การออมทรัพย์มีความสัมพันธ์กับรายได้ ภายหลังหักภาษี ถ้ารายได้หลังหักภาษีสูงขึ้นแล้ว การออมทรัพย์จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย อย่างไรก็ตามเมื่อรายได้หลังหักภาษีเพิ่มสูงขึ้นแล้ว การออมทรัพย์จะเพิ่มสูงขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับการกระจายของรายได้อีกด้วย ซึ่งสามารถเขียนสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ที่สามารถใช้สอยได้จริง ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และปริมาณการออม ดังนี้

$$Y = C + S$$

กำหนด Y = รายได้ที่สามารถจับจ่ายใช้สอยได้จริง

C = ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

S = ปริมาณการออม

ตัววัดค่าโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม

สำหรับตัววัดค่าพฤติกรรมการออมที่มีต่อรายได้ซึ่งนิยมใช้กัน คือ ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (Average propensity to save) APS เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่า รายได้ 1 หน่วยครัวเรือน จะทำการออมจำนวนเท่าไร อันเป็นการบ่งชี้ถึงพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้ในการออมของครัวเรือน และค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (Marginal propensity to save) MPS เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ปริมาณการออมจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าไร

บ่งชี้ให้ทราบถึงผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมว่ามีมากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการทั้งค่า APS และ MPS ได้ดังนี้

$$APS = S / Y$$

$$MPS = \Delta S / \Delta Y$$

กำหนดให้ S = การออมที่แท้

Y = รายได้ที่แท้จริง

1.2 รูปแบบการออมและการลงทุน

กัญญารัตน์ วงษ์ชมพู (2555) รูปแบบการออม สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม

1. ลักษณะการออมเงินและการลงทุนในรูปแบบตัวเงิน เป็นการออมและการลงทุนในรูปแบบตัวเงิน โดยเหตุผลคือ การมีสภาพคล่องที่เปลี่ยนแปลงเป็นเงินสดได้ง่าย

1.1 เก็บเงินสดไว้ในมือ

1.2 นำเงินไปฝากธนาคาร

1.3 กรมธรรม์ประกันชีวิต

1.4 ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์

2. ลักษณะการออมและการลงทุนในรูปแบบตราสารหนี้ เช่น

2.1 หุ้นสามัญ

2.2 หุ้นบุริมสิทธิ

2.3 หุ้นกู้

2.4 พันธบัตรรัฐบาล

2.5 กองทุนรวม

3. ลักษณะการออมและการลงทุนในรูปแบบสินทรัพย์ เช่น

3.1 อสังหาริมทรัพย์

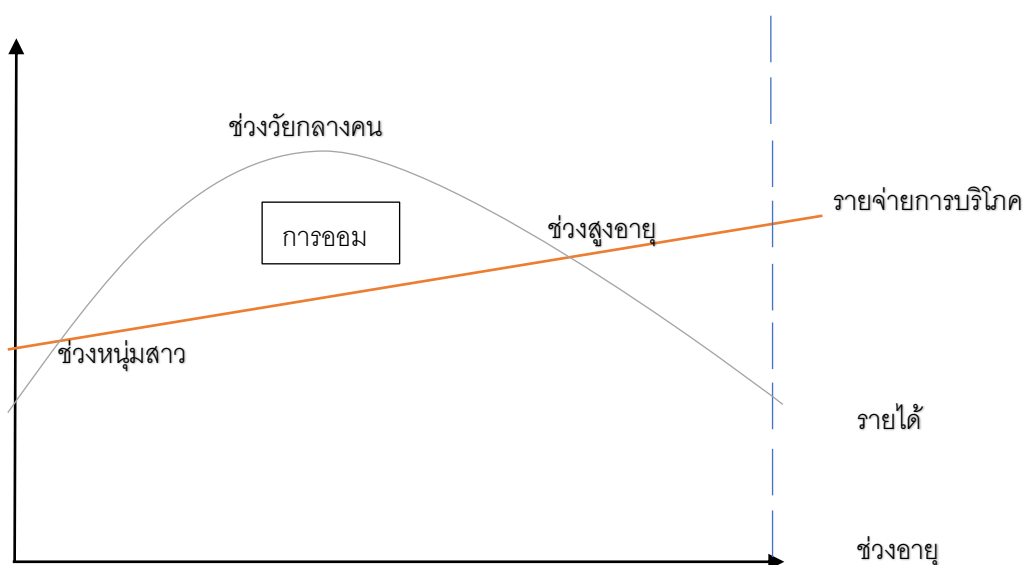
3.2 การลงทุนทางธุรกิจ

สมมุติฐานรายได้สมบูรณ์ของเคน (Keynesian absolute income hypothesis) (พนม กิติวง , 2543 , หน้า 8 - 10)

เคนส์ ได้สร้างฟังก์ชันการบริโภคระยะสั้นแสดงความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างการบริโภคกับรายได้ จะเห็นว่าเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้น ประชาชนก็มีแนวโน้มที่จะใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เมื่อการจ่ายต่ำกว่ารายได้นั้น ประชาชนก็จะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในการออมเงิน

จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมกรออมว่า การใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภคนั้น จะขึ้นอยู่กับรายได้สุทธิในปัจจุบัน โดยรายได้สุทธิจะเป็นรายได้หลังหักภาษีแล้ว การออมมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้สุทธิในทิศทางเดียวกัน

Modigliani , Brumberg , and Aldo (1954) แนวคิดการบริโภคของมนุษย์ในขณะหนึ่ง ไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ ใน ณ ปัจจุบัน การบริโภคของมนุษย์นั้นขึ้นอยู่กับรายได้ตลอดชีวิต คือการแบ่งช่วงอายุให้เท่า ๆ กัน และการออมส่วนหนึ่งที่เอาไว้ใช้ในวัยเกษียณจากการทำงาน ช่วงเวลาในชีวิตของมนุษย์เราสามารถทำการออมเพื่อเกษียณอายุได้

ภาพที่ 2.1 รายได้ รายจ่าย และการออมของมนุษย์ในแต่ละช่วงเวลา

แสดงให้เห็นว่าตลอดช่วงชีวิตของมนุษย์จะมีรายได้ไม่เท่ากัน คือ ในช่วงหนุ่มสาว รายได้มีไม่เพียงพอในการใช้จ่ายจึงไม่มีการออมหรือต้องก่อหนี้เพื่อบริโภค แต่เมื่ออยู่ในวัยกลางคน บุคคลจะมีรายได้ที่สูงขึ้นและมากกว่ารายจ่าย ทำให้มีเงินออม และสะสมเป็นสินทรัพย์ได้ และรายได้ก็กลับลดลงอีกครั้งในช่วงวัยอายุ ทำให้ต้องใช้เงินออมและสินทรัพย์ที่สะสมไว้ใช้จ่าย ดังนั้นลักษณะของการกระจายได้ตลอดชั่วอายุขัยของคนจึงมีลักษณะเหมือนเส้นโค้งคว่ำ (เส้นรายได้) ส่วนการบริโภคของบุคคลนั้นจะมีระดับการบริโภคที่ค่อนข้างคงที่ ตลอดชีวิต การกระจายการบริโภคตลอดชั่วอายุขัยของคนจึงมีลักษณะเป็นเส้นตรงเอียงลาดเล็กน้อยจากซ้ายมือไปขึ้นทางขวามือ (เส้นรายได้)

การออมกับทฤษฎีการบริโภค

(ภิรมญา แก้วบังวัน , 2551) ได้ให้ความหมายว่า การออมและการบริโภคเป็นของคู่กัน ดังนั้นการออมจึงมีความเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการบริโภคอย่างใกล้ชิด

- ตามแนวคิด James S. Duesenberry เชื่อว่าครัวเรือนที่มีระดับของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค และระดับรายได้อยู่ในระดับหนึ่ง ยากที่จะทำให้อัตราส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคให้ต่ำกว่าเดิมได้ เมื่อระดับรายได้ที่เคยได้รับสูงสุด (Previous peak income) ลด

วัตถุประสงค์ของการออม

(วิไลลักษณ์ และวลัยภรณ์ , 2531) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์ของการออมนั้น มีหลายประการ แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว มีดังนี้

1. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชรา : ออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชรา ซึ่งเป็นเหตุผลประการสำคัญในการออมของบุคคลทั่วไป เนื่องจากในยามชรารายได้จากการทำมาหาเลี้ยงชีพนั้นจะต้องลดลงหรืออาจจะหมดไปเลย จึงจำเป็นต้องมีการเก็บออมไว้ในขณะที่ตนเองยังมีรายได้เพียงพอในระดับที่จะทำการออมได้
2. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน : ออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน ยามที่เกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝันมาก่อน เช่น ประสพอุบัติเหตุ หรือเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น จึงจำเป็นต้องมีการใช้จ่ายอย่างกระตือรือร้น ดังนั้น จึงต้องมีความจำเป็นในการเก็บออมเพื่อไว้ใช้จ่ายยามฉุกเฉินเช่นกัน
3. เพื่อไว้ใช้จ่ายในการศึกษา : ออมไว้เพื่อใช้จ่ายในการศึกษา อาจจะเป็นการศึกษาสำหรับตนเองหรือบุตรก็ได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ อันทำให้เกิด

ความมั่นคงในหน้าที่การงาน ดังนั้น การเก็บออมเพื่อเหตุผลนี้จึงเป็นส่งจำเป็นอีกประการหนึ่ง

4. เพื่อไว้ใช้จ่ายในการซื้อสินค้า : ออมเพื่อใช้จ่ายในการซื้อสินค้า สำหรับอาชีพที่มีความจำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์บางอย่างในการประกอบอาชีพ เช่น ชาวนา ชาวไร่ เป็นต้น จะพยายามออมเงินไว้ส่วนหนึ่งเพื่อใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ เพื่อให้การประกอบอาชีพมีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับสินทรัพย์ถาวรซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำรงชีพในปัจจุบัน เช่น รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เป็นต้น ซึ่งบุคคลทั่วไปมักปรารถนาจะมีไว้เพื่อความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ดังนั้น จึงมีการเก็บออมเพื่อเหตุผลนี้อยู่เสมอ

5. เพื่อไว้ใช้จ่ายในการหาผลประโยชน์ : ออมไว้เพื่อใช้จ่ายในการหาผลประโยชน์ ซึ่งการหาผลประโยชน์ในที่นี้ หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้จากการออมในรูปของดอกเบี้ย เงินปันผล เป็นต้น ดังนั้นเหตุผลการออมตามเป้าหมายนี้ก็คือ ความต้องการผลประโยชน์จากการออมนั่นเอง โดยทั่วไปผู้มีรายได้สูงถึงระดับหนึ่งจะสามารถทำการออมเพื่อวัตถุประสงค์นี้ได้

6. เพื่อไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ : ออมไว้เพื่อใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกิจกรรมในที่นี้หมายถึง การออมเพื่อการทำบุญ เพื่อใช้ในการสมรส เพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น

7. เพื่อไว้ใช้จ่ายในหลักประกันบางอย่าง : ออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในหลักประกันบาง ซึ่งหลักประกันในที่นี้ หมายถึง การประกันชีวิต การประกันภัย การประกันอุบัติเหตุ เป็นต้น ซึ่งถ้าประสบเหตุที่ไม่คาดฝันในกรณีต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น หลักประกันเหล่านั้นจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนได้ ด้วยเหตุผลนี้จึงมีการออมในรูปของการส่งเบี้ย เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักประกันบางอย่าง

8. เพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชื้อที่อยู่อาศัย : ออมเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชื้อที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยเป็นหนึ่งปัจจัยที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต สำหรับผู้ที่ยังไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง เมื่อมีรายได้เหลือมากพอจากการบริโภคที่จำเป็น ผู้นั้นจะต้องเก็บออมไว้เพื่อเหตุผลนี้อย่างแน่นอน

9. เพื่อเก็บไว้เป็นมรดกของบุตรหลาน : ซึ่งนิยมกับบิดามารดาและปู่ย่าตายายที่มักจะมีมรดกไว้ให้ลูกหลานในอนาคต จึงเป็นเหตุที่ทำให้ผู้ที่มีความสามารถจะออมได้ ทำการเก็บออมไว้เป็นมรดกของลูกหลาน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชายและหญิงจำนวนเท่ากัน อย่างละ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 อายุ 36-60 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรีจำนวนเท่ากันอย่างละ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 มีสถานภาพส่วนใหญ่สมรส จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 64.5 มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวส่วนใหญ่จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 มีรายรับ 15,000-29,000 บาท จำนวน 13 คน

และพบว่าค่าเฉลี่ยระดับข้อมูลเกี่ยวกับความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.65 และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 3.97 ซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยมีตัวบ่งชี้ คือ ท่านคิดว่าข่าวสารทางเศรษฐกิจหรือภาวะทางเศรษฐกิจมีผลต่อการตัดสินใจเลือกการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ

การทดสอบความแตกต่างปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วยแตกต่างกันด้วย T-Test, One way Anova พบว่า อายุมีค่า Sig น้อยกว่า 0.05 หมายความว่า อายุแตกต่างกันส่งผลต่อความเข้าใจและการประเมินสถานการณ์ด้วยการวางแผนทางการเงินของผู้ป่วยแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ อาจจะมีขอบเขตในการศึกษาที่จำกัดในหลายด้านด้วยกัน ดังนั้นหากมีผู้สนใจจะศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้ต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านอื่นๆที่มีผลหรือมีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อวัยเกษียณอายุ ของผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย ที่อยู่ในช่วงการรักษาแบบประคับประคอง ด้วยการรักษาด้วยเครื่องไตเทียมผ่านทางเส้นเลือด ณ ศูนย์ไตเทียมสหคลินิก มูลนิธิจำลอง ศรีเมือง, ซอยรามคำแหง 39 ซึ่งอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่นอกเหนือจากงานวิจัยชิ้นนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมชัดเจนยิ่งขึ้นและสามารถนำไปใช้ในการวางแผนหรือวางกลยุทธ์ในการวางแผนการเงินของผู้ป่วยเรื้อรังโรคอื่น ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- ไพจิตร รัตนานนท์. (2562). ธรรมชาติกับการจัดบริการฟอกไตในผู้ป่วยโรคไตวายระยะสุดท้าย
กรณีศึกษาสหคลินิกพลตรีจำลอง ศรีเมือง เอกสารวิชาการส่วนบุคคล สำนักงานศาล
ยุติธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม วิทยาลัยการยุติธรรม
- สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย. (2561). ทิศทางของตลาดตราสารหนี้ไทย. สืบค้นเมื่อ
วันที่ 14 กรกฎาคม 2563, จาก [http://www.thaibma.or.th/EN/Investors/
Individual/Blog/2018/07032018.aspx](http://www.thaibma.or.th/EN/Investors/Individual/Blog/2018/07032018.aspx)
- สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย. (2562). 25 ปี ThaiBMA กับการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ไทย.
สืบค้นเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2563, จาก [http://www.thaibma.or.th/EN/Investors/
Individual/Blog/2019/31102019.aspx](http://www.thaibma.or.th/EN/Investors/Individual/Blog/2019/31102019.aspx)
- สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย. (2562). เครื่องมือวิเคราะห์การลงทุนในตราสารหนี้เบื้องต้น.
สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2563, จาก [http://www.thaibma.or.th/EN/Education/
Bond_Blog/Tool.aspx](http://www.thaibma.or.th/EN/Education/Bond_Blog/Tool.aspx)
- สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย. (2549). มารู้อีกกับการลงทุนในหุ้นกู้. สืบค้นเมื่อ 14 กรกฎาคม 2563,
จาก <http://www.thaibma.or.th/pdf/publication/BondInvestment.pdf>
- สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย. (2560). ความเสี่ยงหลัก 5 ข้อในการลงทุนตราสารหนี้. สืบค้นเมื่อ
14 กรกฎาคม 2563, จาก [http://www.thaibma.or.th/EN/Investors/Individual/
Blog/2017/21072017.aspx](http://www.thaibma.or.th/EN/Investors/Individual/Blog/2017/21072017.aspx)
- Voice TV. (2563). “ดอกเบี้ยนโยบาย” มาตรการที่ยังมีคนไม่เข้าใจ. สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2563,
จาก <https://voicetv.co.th/read/in0HRngHM>
- วรรณิศา ผิวนวล. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นกู้ภาคเอกชน. วิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์การเงิน
- กนกวรรณ ศรีนวล. (2558). การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการลงทุน และแรงจูงใจในการ
ลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การศึกษาด้วย
ตนเอง มหาวิทยาลัยกรุงเทพ คณะบริหารธุรกิจ

รุ่งตะวัน แซ่พั้ว. (2560). การศึกษาพฤติกรรมการออมและการลงทุนของ Generation X ในเขต
กรุงเทพมหานคร. การศึกษาด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

กนกมล สิริวัฒนชัย. (2557). ได้ทำการศึกษา การตัดสินใจลงทุนในหุ้นของคนรุ่นใหม่ที่มี
อายุระหว่าง 18 -48 ปีในเขตกรุงเทพมหานคร. การศึกษาด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยรังสิต
คณะบริหารธุรกิจ